

CRD IV factsheet toelichting methodologie van implementatie keuzevrijheden CRD IV en CRR

Relevant voor: ba, bo
Geldigheid: geldig
Datum: 15 januari 2014
Status: Factsheet
Auteur: Koen Holtring, Maurits Kroon

De Nederlandsche Bank (DNB) biedt een overzicht van de toepassing van keuzevrijheden in de hernieuwde Capital Requirements Directive (CRD IV) en de Capital Requirements Regulation (CRR). De CRD kende altijd al zogenaamde opties en discreties, welke onder de CRD IV voor een groot deel zijn geharmoniseerd. Omdat slechts de CRD IV in nationale regelgeving wordt geïmplementeerd, de CRR werkt immers rechtstreeks, is er geen algeheel overzicht van keuzevrijheden die al dan niet worden toegepast in Nederland. Dit factsheet licht toe, hoe in de wet- en regelgeving de keuzevrijheden van de CRD IV en CRR zijn terechtgekomen.

Tabel:

Overzicht- Categoriëring keuzevrijheden CRDIV en CRR en wijze van implementatie in Nederlandse regelgeving

	Voorbeelden
A Keuzevrijheid voor Lidstaten	CRD.29.3
B Keuzevrijheid voor toezichthouders	
<u>B.1 Generiek van aard - CRR</u>	CRR.400.2.g, CRR.178.1.b.
<u>B.2 Generiek van aard - CRD</u>	Bestaat niet m.u.v. CRD.21.1
<u>B.3 Individueel van aard - CRR</u>	
<i>B.3.1 Waivers</i>	CRR.7.1
<i>B.3.2 Andere individueel toepasbare keuzevrijheden - CRR</i>	CRR.11.5, CRR.26.2, CRR.471
<u>B.4 Individueel van aard - CRD</u>	CRD.29.2, CRD.76.3.
C Keuzevrijheid instellingen	
<u>C.1 Vrijheid voor keuze zonder criteria</u>	CRD.19, CRR.93.2
<u>C.2 Vrijheid voor keuze op basis van criteria</u>	CRR.33.3, 125.4
<u>C.3 Vrijheid voor keuze tussen optie 'A' of optie 'B'</u>	CRR 90, CRR.111.2, CRR.152.4

A. Keuzevrijheid voor Lidstaten

- Nationale keuzevrijheden (doorgaans geformuleerd als “Member States may...”) bieden aan de Lidstaat (wetgever) de keuzevrijheid om deze toe te passen. Indien ze toegepast worden dan worden ze door de wetgever opgenomen in de Wet op het financieel toezicht (Wft) of het Besluit prudentiële regels (Bpr)¹.

¹ Wijziging van de bestaande Wft en Bpr op grond van de CRD IV en CRR is nog niet afgerond. Conceptversies zijn wel te raadplegen op: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en->

- Voorbeeld: art. CRD.29.3 (Member States may reduce the required amount of initial capital from EUR 125.000 to EUR 50.000 for certain types of investment firms). Van deze nationale keuzevrijheid wordt in Nederland wel gebruik gemaakt, zie art. 3:53 derde lid Wft jo. art. 48 eerste lid sub h Bpr.

B. Keuzevrijheid voor Toezichthouders

Toezichthouder- keuzevrijheden (doorgaans geformuleerd als “Competent authorities may /shall determine...”) bestaan in verschillende vormen en kunnen op verschillende manieren worden toegepast. DNB hanteert het volgende systeem:

B.1 Generiek van aard – CRR

- Dit zijn doorgaans mogelijkheden om op alle instellingen een alternatieve regel toe te passen dan de hoofdregel van de CRR. In de CRR is deze situatie te herkennen in de zinsnede “competent authorities may ...” waar dit niet gevolgd wordt door “institution” maar een situatie. Transitiebepalingen zijn doorgaans ook als zodanig te kwalificeren: DNB kiest het gewenste ingroeipad binnen de keuzemogelijkheden die de CRR biedt (voorbeeld in CRR.481.5)..
- Deze categorie keuzemogelijkheden is, indien DNB besloten heeft om af te wijken van de hoofdregel in de CRR, vastgelegd in de Regeling specifieke bepalingen CRD IV en CRR.
- Voorbeeld: art. CRR.400.2.g biedt toezichthouders het alternatief om exposures die voortvloeien uit de verplicht aan te houden minimum reserves bij de centrale bank, uit te zonderen van de hoofdregel dat exposures op één bepaalde tegenpartij (of groep van verbonden wederpartijen) niet 25% van het “eligible capital” mogen overstijgen. DNB past deze keuzemogelijkheid toe en heeft deze vastgelegd in art. 4.2.d. van de Regeling specifieke bepalingen CRD IV en CRR.
- A contrario geldt: keuzevrijheden van generieke aard die niet zijn opgenomen in de Regeling specifieke bepalingen CRD IV en CRR, worden door DNB niet uitgeoefend. Derhalve geldt voor deze keuzevrijheden, de hoofdregel van de CRR.
- Voorbeeld: art. CRR.178.1.b. biedt toezichthouders het alternatief om de termijn waarna een exposure dient te worden gecategoriseerd als “in default”, te stellen op 180 dagen, in afwijking van de hoofdregel die deze termijn bepaalt op 90 dagen. Deze alternatieve termijn past DNB niet toe en is dus ook niet terug te vinden in de Regeling specifieke bepalingen CRD IV en CRR.

B.2 Generiek van aard – CRD

- Deze categorie is een bijzonderheid, omdat dergelijke gevallen zouden kunnen bestaan, maar de CRD deze situaties op dit moment niet kent.

- Alle in de CRD IV opgenomen keuzevrijheden voor toezichthouders zien op individuele gevallen en komen als keuzevrijheid terug in nationale regelgeving (zie hieronder categorie B.4).
- Een bijzondere situatie betreft artikel CRD.21.1. Hoewel dit evenmin is te beschouwen als een keuzevrijheid van generieke aard, is het historisch zo gegroeid dat de Wet vaste criteria definieert voor de toepassing van deze bepaling (i.e. artikel 3:111 Wft) en dat de toepassing ervan op een individuele instelling met een Ministeriële Regeling wordt bekrachtigd. Dit is door de wetgever zo gelaten, hetgeen ondersteund wordt door CRD.21.1.sub2 en CRR.10.1.sub2

B.3 Individueel van aard - CRR

Keuzemogelijkheden die individueel van aard zijn en voor de toepassing ervan, een beoordelings- of beslismoment van DNB aan voorafgaat, zijn niet vastgelegd in nationale regelgeving.

B.3.1 Waivers

- Doorgaans geformuleerd als “Competent authorities may waive...”, gevolgd of voorafgegaan door enkele criteria (bijvoorbeeld art. CRR.7.1).
- Het afgeven van een waiver (door DNB in de vorm van een beschikking) wordt voorafgegaan door een (1) aanvraag en (2) een beoordeling van DNB of aan de gestelde criteria is voldaan.
- Omdat deze waivermogelijkheden een instellingspecifieke aanvraag- en beoordeling inhouden, lenen deze zich niet voor generieke vastlegging in de vorm van een algemeen verbindend voorschrift. U vindt deze waiver- mogelijkheden dus niet terug in regelgeving van DNB.
- Wel kan het zijn dat DNB met een Q&A publiek gemaakt heeft welke processtappen en bewijsvoeringstukken ze verwacht van de instellingen die in aanmerking willen komen voor een waiver.²

B.3.2 Andere individueel toepasbare keuzevrijheden - CRR

- Doorgaans geformuleerd als “Competent authorities may require/ permit/ allow institutions...”, gevolgd of voorafgegaan door enkele criteria (bijvoorbeeld art. CRR.24.2). Overigens komt ook de formulering “Institutions may (...) only with the prior permission of the competent authority (...)” voor (bijvoorbeeld art. CRR.26.2, CRR.151.4).
- Waar in het geval van de hiervoor besproken waivers *altijd* een aanvraag nodig is van de instelling, is dat voor deze categorie niet altijd het geval. Indien de toezichthouder oordeelt dat het prudent of anderszins gewenst is dat een dergelijke keuzevrijheid op de individuele instelling van toepassing moet zijn, maakt zij dit kenbaar aan de instelling. Dit dient te worden nageleefd.
- Waar de CRR de terminologie “prior to permission” of soortgelijke woorden gebruikt, is evident wel een aanvraag nodig. Indien de instelling gebruik wenst te maken van een dergelijke individuele

² Bijvoorbeeld: <http://www.toezicht.dnb.nl/3/50-229066.jsp>

optie of discretie dient zij op grond van art. 1.6 eerste lid van de Regeling specifieke bepalingen CRD IV en CRR toestemming te vragen aan DNB.

- Net als de hiervoor beschreven categorie van de waivers, leent deze categorie zich niet voor vastlegging in een algemeen verbindend voorschrift over de omstandigheden waarin de keuzemogelijkheid door de instelling mag worden gebruikt. Wel is denkbaar dat DNB beleid formuleert ten behoeve van de interpretatie of procedurele uitvoering van dergelijke bepalingen.
- Voorbeeld: art CRR.24.2. Dit bevat een mogelijkheid voor de toezichthouder om, in afwijking van de hoofdregel (CRR.24.1) dat de waardering onder de CRD/CRR de door instelling toegepast accounting standaarden volgt, aan de instelling op te leggen dat zij IFRS (EC No. 1606/2002) toepast voor de waardering onder de CRD/CRR. Dit is een duidelijk geval dat individueel kan worden toegepast en voorafgaande actie van de toezichthouder vereist.
- Voorbeelden in deze categorie waar wel een aanvraag aan vooraf dient te gaan, zijn de artikelen CRR.471 en CRR.26.2. Logischerwijs toont de instelling middels een aanvraag met bewijsvoering eerst aan dat aan de geldende criteria is voldaan.

B.4 Individueel van aard – CRD

- Doorgaans geformuleerd als “Competent authorities may require/ permit/ allow...”, eventueel gevolgd of voorafgegaan door enkele criteria. In deze categorie vallen slechts twee bepalingen : art. CRD.29.2 en art. CRD.76.3.
- Omdat deze categorie een individuele instelling aangaat, leent deze zich in de regel niet voor vastlegging in een algemeen verbindend voorschrift.

C. Keuzevrijheid instellingen

Voor beide onderstaande categorieën geldt dat er geen formele toestemming van de toezichthouder nodig is om de in de betreffende bepalingen toegestane behandeling toe te passen. Bij deze categorie kunnen EBA binding technical standards en/of EBA guidelines relevant zijn, omdat daarin uitgewerkte criteria of nadere specificering van de omstandigheden waarin de keuzemogelijkheid van toepassing is beschreven kunnen worden.

C.1 Vrijheid voor keuze zonder criteria

- Doorgaans geformuleerd als “Institutions may...”.
- Voor deze categorie is geen voorafgaande toestemming van de toezichthouder vereist, noch geldt de hieronder in categorie C.2 beschreven meldplicht.
- Doorgaans leent deze categorie zich dan ook niet voor vastlegging in een algemeen verbindend voorschrift.
- Wel veronderstelt de systematiek van de CRD/CRR dat de instelling deze keuze weloverwogen keuze maakt, en de onderbouwing van die keuze in haar interne bedrijfsvoering documenteert.

- Voorbeelden: art. CRD.19, CRR.54.1.b, CRR.73.4, CRR.93.2, CRR.125.2.a, CRR.126.2.a, CRR.153.4.

C.2 Vrijheid voor keuze op basis van criteria

- Doorgaans geformuleerd als “Institutions may (...) where/ provided that all the following conditions/ requirements are met” en níet gevolgd door de toevoeging “prior to the permission of the competent authorities”(die formulering zou leiden tot categorie B.3.2.).
- Instellingen mogen dan de in de betreffende bepaling beschreven behandeling toepassen als aan de criteria is voldaan. Voorafgaande toestemming van de toezichthouder is niet vereist.
- DNB heeft voor deze categorie wel een meldplicht opgenomen in art. 1.6 tweede lid van de Regeling specifieke bepalingen CRD IV en CRR.
- Omdat e.e.a. logischerwijs aangetoond dient te worden, vallen ook deze bepalingen in deze categorie en zijn dus opgenomen in art. 1.6 van de Regeling specifieke bepalingen CRD IV en CRR.
- Wel veronderstelt de systematiek van de CRD/CRR dat de instelling deze keuze weloverwogen keuze maakt, en de onderbouwing van die keuze in haar interne bedrijfsvoering documenteert.
- Voorbeeld: CRR.33.3, CRR.69.a, maar bijvoorbeeld ook art. CRR.125.3. In het laatste geval verbindt het artikel strikt genomen geen voorwaarden aan de toegestane behandeling, maar vereist wel een confirmation van een external auditor.

C.3 Vrijheid voor keuze tussen optie ‘A’ of optie ‘B’

- Doorgaans geformuleerd als “As an alternative to (...) institutions may (...)” of “institutions may (...) either by (...)”.
- Instellingen mogen in dit geval in tegenstelling tot de ‘hoofdregel’ (optie ‘A’) een alternatieve benadering toepassen(optie ‘B’) en hebben de keuze tussen twee opties. Voorafgaande toestemming van de toezichthouder is niet vereist.
- Wel veronderstelt de systematiek van de CRD/CRR dat de instelling deze keuze weloverwogen keuze maakt, en de onderbouwing van die keuze in haar interne bedrijfsvoering documenteert.
- DNB heeft voor deze categorie een meldplicht opgenomen in art. 1.6 tweede lid van de Regeling specifieke bepalingen CRD IV en CRR.
- Voorbeeld: art. CRR.90, CRR.111.2, CRR.152.4, CRR.223.6, CRR230.3 en CRR.258.